

حماسه زنان عاشورایی؛ نتیجه استفاده درست از ابزار احساس و عاطفه

استاد دانشگاه فردوسی با بیان اینکه امروز زنان و دختران ما آسیب‌های زیادی در استفاده نابجا از احساس خود می‌خورند، گفت:

استاد دانشگاه فردوسی با بیان اینکه امروز زنان و دختران ما آسیب‌های زیادی در استفاده نابجا از احساس خود می‌خورند، گفت: همسر جناده انصاری شوهر و فرزندش را تشویق کرد تا به جنگ بروند و هر دو شهید شدند؛ همسر زهیر او را به حمایت از امام حسین(ع) تشویق کرد و نمونه‌های بارز دیگری هم در این ماجرا وجود دارد.

ارسال/ حماسه زنان عاشورایی محصول استفاده درست از ابزار احساس و عاطفه است به گزارش ایکن، طاهره رحیم‌پور ازغدی، عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد، شامگاه ۱۹ مرداد در نشست علمی «آموزه‌هایی از تجربه‌های زیسته زنان در انقلاب عاشورا» از سلسله نشست‌های مکتب حسینی(ع) با بیان اینکه هدف من از انتخاب موضوع نقش زنان به معنای قراردادن نقش آنان در برابر مردان یا بزرگنمایی زنان نیست زیرا در بررسی یک مسئله باید عملکرد هر دو گروه زن و مرد بررسی شود، گفت: در مورد زن مسلمان با توجه به شرایطی که بر ایران و جوامع اسلامی حاکم است شاهد یکسری تضادهایی هستیم یعنی از طرفی با الگوی زن سنتی طرف هستیم یعنی زنی که توانمندی او فقط در خانه دیده می‌شود و اینکه زن خوب زنی است که فقط در خانه باشد. از طرف دیگر الگوی زن غربی پیش روی ماست که به جنبه مادری و همسری او توجه چندانی نمی‌شود و زنی الگوست که نقش اجتماعی و سیاسی و اقتصادی پررنگ تری داشته باشد.

رحیم‌پور ازغدی با بیان اینکه رهبری الگوی سوم را مطرح کردند یعنی اینکه نه زن را باید هم دوش مرد قرار داد و نه صرفاً او را به فعالیت در خانه محصور کرد، اظهار کرد: این الگوی سوم در صحنه عاشورا به خوبی مشهود است زیرا بزرگانی مانند حضرت زینب(س) چنین کاری کرده‌اند یعنی هم نقش مادری و همسری ایفا کرده و هم نقش دینی و اجتماعی و سیاسی در حد بالا.

استاد دانشگاه فردوسی مشهد گفت: امام حسین(ع) فرمودند زمانی که امت به فرمانروایی مانند یزید مبتلاست موجودیت اسلام در خطر است و باید با اسلام خداحافظی کرد؛ یزید به سگ بازی و شراب خواری و قمار و ... مبتلا و معتاد بود نه مانند پدرش معاویه که با تزویر و فریب چهره واقعی خود را پنهان می‌کرد. امام(ع) همه را دعوت به قیام کردند ولی کسانی را که به این دعوت پاسخ ندادند مجبور نکردند ولی فرمودند کسانی که امام را یاری نکنند باید در قیامت پاسخگو باشند.

رحیم‌پور ازغدی با طرح چرایی حضور زنان در عاشورا و با بیان اینکه محمدبن حنفیه هم این سؤال را از امام حسین(ع) پرسید، ادامه داد: پاسخ امام حسین(ع) به محمدبن حنفیه جالب است؛ ایشان فرمودند خداوند می‌خواهد آنان را اسیر ببیند؛ امام می‌داند بر اساس رسم عرب وقتی جنگ تمام شود زنان به اسارت می‌روند و مسیر اسارت هم از کربلا تا شام است و حضور متعدد زنان از افشار و طیف‌های مختلف می‌تواند پیام کربلا را به مردم برساند و موجب بیداری آنان شود و چنین چیزی هم رخ داد. شهید مطهری فرموده است دشمن فکر کرد وقتی زنان را به اسارت می‌برد اسیر حمل می‌کند در حالی که مبلغان عاشورا را از شهری به شهر دیگر بردند.

استاد دانشگاه فردوسی مشهد با طرح مجدد این پرسش که چرا امام(ع) زنان را با خود برد، اضافه کرد: زیرا زنان و بانوان و در رأس آنان حضرت زینب(س) مأموریت بزرگی را بر عهده دارند.

وی با بیان اینکه نقش، انتظاری است که یک جامعه از فرد دارد، اظهار کرد: زنان و مردان عاشورایی کسانی بودند که بدون رضایت محبوب خود و امام خود هیچ اقدامی نکردند؛ شیعه مدل‌های مختلفی دارد، برخی محب اهل بیت(ع) هستند و حتی قیام‌هایی به نفع اهل بیت(ع) کردند ولی کسی مانند مالک اشتر هم شیعه اعتقادی است؛ او یک قدم جلوتر و عقب‌تر از امام حرکت نمی‌کند؛ وقتی در یک قدمی عمروعاص بود و می‌توانست شر او را کم کند امام(ع) فرمودند مالک برگردد، او تردید نکرد.

حق و تکلیف در کنار یکدیگر

رحیم‌پور ازغدی با بیان اینکه حضرت زینب(س) بعد از قیام عاشورا خدمت امام سجاد(ع) رسیدند و پرسیدند تکلیف من چیست، افزود: امروز متأسفانه به ما القاء می‌کنند که زنان و دختران باید دنبال حق خود باشند ولی سخن از تکلیف و وظیفه کم است؛ خیلی مهم است ما این نوع نگرش تکلیفی و وظیفه‌ای داشته باشیم و طبیعتاً حق هم احقاق خواهد شد؛ اگر بخواهیم بدانیم

وظیفه یک زن منتظر در دوره آخرالزمان چیست، کلیدواژه مهم آن است که باورهای محکمی داشته باشیم و در مسیر اطاعت از ولایت باشیم.

استاد دانشگاه فردوسی مشهد با اشاره به نقش بانویی به نام ماریه، تصریح کرد: ایشان از بانوان بصره بود که فرزند و همسر خود را از دست داده و منزل خود را به محلی برای تبلیغ دین و معارف اهل بیت(ع) قرار داده بود و منزلش کانون فرهنگی و سیاسی و محل تجمع مردم بود و ۵ تن از شهدای کربلا در همین منزل تربیت شدند؛ من قصد ندارم ارزش فعالیت اقتصادی بانوان را فروبکاهم ولی ببینید چنین شیرزنی به جای اینکه از وضع جامعه خود افسرده و نومید شود پایگاه فرهنگی و اجتماعی ایجاد می کند و نقش آفرینی دارد.

وی افزود: حتی قبل از عاشورا زنانی را داریم که همسرانشان را تشویق به حمایت از امام حسین(ع) کردند که نمونه بارز آن همسر زهیر بن قین است؛ وقتی زهیر مردد بود او را از تردید بیرون آورد و گفت وقتی به ملاقات حسین(ع) رفتی دست و پای او را به نیابت از من ببوس و سلام مرا به او برسان؛ این جملات عمق بصیرت و معرفت او به امام زمان خود را می رساند. امام حسین(ع) هم با اینکه عاشقانه وارد میدان کربلا شدند ولی در همه جا عاقلانه تصمیم گرفتند لذا وقتی با نامه کوفیان مواجه شدند مسلم را برای بررسی اوضاع فرستادند لذا کربلا تجلی عشق و عقل است و در یاران او هم این تلاقی عقل و عشق وجود دارد حتی اردوگاه حسینی(ع) هم با حساب و کتاب برپا شده بود.

رحیم پور ازغدی با بیان اینکه شجاعت و غیرت زن و مرد ندارد، اظهار کرد: برخی می گویند فلان صفت برای مرد و فلان صفت برای زن است ولی به نظر بنده شجاعت و غیرت برای هر دو طیف است؛ نحوه مواجهه آن بانوی شجاعی که پسرش مکان استراحت مسلم را لو داد ببینید؛ در حالی که خیلی ها از پذیرش مسلم ترسان بودند؛ او را به منزل خود پناه داد.

کارکرد ابزار عاطفه در ترویج دین

استاد دانشگاه فردوسی مشهد با بیان اینکه زنان در عاشورا از قدرت عاطفه خود به نحو قیام عاشورا بهره بردند برعکس تفکر کسانی که زنان را به واسطه وجود عاطفه بیشتر در آنان متهم به ضعف می کنند، اضافه کرد: همیشه برای من این سؤال وجود داشته است که مگر ممکن است خداوند به انسانی، مسئولیت تربیت فرزند بدهد ولی ابزاری مانند عاطفه به او بدهد تا او را تضعیف کند؟ اتفاقا سرمایه عاطفه از همه سرمایه های دیگر مؤثرتر است و این تصور غلط است که ما به خاطر عواطف، زنان را متهم به ضعف کنیم؛ این عاطفه در روش مبارزه حضرت زهرا(س) بیشتر دیده می شود و ایضا در کربلا؛ حضرت زهرا(س) برای مبارزه با دشمنانش از ابزار عاطفه و گریه بهره بردند.

وی افزود: این بانوی جلیل القدر که وقتی پیامبر(ص) وفات کردند زنان را در این مصیبت دلداری می دادند ولی بعد از سقیفه آنقدر گریه می کردند که مدینه بهم ریخت تا جایی که خلفا نزد علی(ع) آمدند و گفتند به او بگو یا شب و یا روز گریه کند ولی ما زنان امروز از گریه در کجا استفاده می کنیم؟ همسر زهیر با همین ابزار عاطفه و احساسات زهیر را به سپاه کربلا روانه کرد و حتی تاکید کرد که تو به شهادت خواهی رسید ولی در روز قیامت از من شفاعت کن.

استاد دانشگاه فردوسی مشهد با بیان اینکه همسر جناده انصاری هم همسر و فرزندش را تشویق کرد تا به جنگ بروند و هر دو شهید شدند، تصریح کرد: توان روحی چنین افرادی عجیب است؛ حضرت زینب(س) در سایه پدر و مادری چون علی(ع) و فاطمه(س) تربیت شده اند ولی رفتار این زنان عجیب است که زنانی معمولی بودند یا رفتار ام وهب برای ما درس آموز است که در نهایت خود این بانو توسط غلام شمر به شهادت رسید. ام وهب بعد از شهادت همسرش می توانست برگردد و نقش خود را خاتمه یافته بداند ولی فرزندش را هم تشویق کرد و خودش هم شهید شد.

رحیم پور ازغدی با بیان اینکه کسانی مانند ام سلمه و ام البنین هم با اینکه در کربلا نبودند ولی مورد اعتماد امام(ع) بودند تا جایی که امام(ع) به ایشان وصایایی فرمودند، گفت: این جایگاه محصول تلاش خود آنان است و آنقدر مورد اعتماد بودند که امام، امانت و وصیت خود را به جای اینکه به محمدبن حنفیه و یا همسر حضرت زینب(س) بدهد به این زنان واگذار کرد.

استاد دانشگاه فردوسی در پایان گفت: امروز زنان و دختران ما آسیب های زیادی در استفاده نابجا از عاطفه و احساس خود می خورند، بسیاری از طلاق ها و ازدواج های ناموفق ناشی از استفاده نامناسب از این سرمایه است در حالی که اگر به صورت درست استفاده شود می تواند باعث پیشرفت جامعه شود. در کربلا چند ساعت فشار عظیمی بر خاندان اهل بیت(ع) وارد شد ولی الان زنان در غزه ماه ها است تحت ظلم و زور و فشار روحی و روانی و آزار صهیونیست ها هستند.